

ПРЕДМЕТ **ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАСОВА
<p>Циљ наставе страног језика јесте да осигура да сви ученици стекну базичку језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.</p>	<p>-развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских вредности -стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу уз уважавање различитости -ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му у једноставној писменој и усменој комуникацији омогућити да се споразумева са људима из других земаља -ученик треба да усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи Стандарди: разумевање говора, разумевање писаног текста, усмено изражавање, писано изражавање, интеракција, медијација, знања о језику.</p>	<p>КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ -Представљање себе и других -Поздрављање -Идентификација и именоване особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама) -Разумевање и давање једноставних упутстава и команди -Постављање и одговарање на питања -Молбе и изрази захвалности -Примање и давање позива за учешће у игри/групној активности -Изражавање допадања/недопадања -Изражавање физичких сензација и потреба -Именоване активности (у вези са темама) -Исказивање просторних односа, релација и величина (<i>Идем, долазим из..., Лево, десно, горе, доле...</i>) - Давање и тражење информација о себи и другима - Тражење и давање обавештења - Описивање лица и предмета - Изрицање забране и реаговање на забрану - Изражавање припадања и поседовања - Тражење и давање обавештења о времену на часовнику - Скретање пажње - Тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања -Исказивање извињења и оправдања</p> <p>ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ Именице-рецептивно Придеви -рецептивно продуктивно Предлози- рецептивно продуктивно Глаголи Прилози и прилошке одредбе Бројеви Везници Реченичне конструкције Идиоматски изрази</p>	<p>-циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима ; -говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; -наставник ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа; -настава се заснива на социјалној интеракцији, групно и индивидуално решавање проблема, потрага за информацијама из различитих извора; -знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник; -наставник упућује ученике у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног односа; Смењивање техника и активности током часа; - два писмена задатка, по један у сваком полугодишту.</p>	<p>68</p>

ПРЕДМЕТ ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАСОВА
<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p>	<p>Ученици треба да се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособе да опажају и представљају: слободне композиције, визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике; - формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена; - ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања. 	<p>СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ (3+2) Л.К. 1.3.1. Л.К. 1.3.4. Л.К. 2.2.2 Л.К. 3.2.</p> <p>ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ (5+2) Л.К. 1.1.3. Л.К. 2.2.1 Л.К. 3.2.2</p> <p>КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ (10+6) Л.К. 1.2.3. Л.К. 2.2.1 Л.К. 3.2.2</p> <p>СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА (4+2) Л.К. 1.3.4. Л.К. 2.3.1 Л.К. 3.3.4</p>	<p>-наставник усаглашава образовно-васпитне задатке (ликовне проблеме) са интересовањима ученика;</p> <p>- метода демонстрације ради навођења ученика да уочавају, упоређују и разликују уметничка дела из различитих култура и периода;</p> <p>- анализа уметничких дела и естетско процењивање ученичких радова;</p> <p>- повезивање теорије обликовања са практичним радом;</p> <p>- корелација са другим наставним предметима.</p>	<p>34</p>

ПРЕДМЕТ МУЗИЧКА КУЛТУРА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСО ВА
<p>Циљ наставе музичке културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да -уознају музичке културе кроз обраду тема повезаних са музиком различитих епоха - развију музикалност и креативност - негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима</p>	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна основне елементе музичке писмености; - музичких инструмената; - историјско- стилских периода; - музичких жанрова; - народног стваралаштва; <p>Ученик уме да анализира повезаност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музиком изражајности; - структуре и драматургије одређеног музичког жанра; - облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота; - зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; - разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; - креативно комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту; - препознају теме из познатих композиција, упознају музику различитих жанрова, сами стварају музику 	<p>УПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА И ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (примењивати стечена знања о музици различитих епоха кроз музичке примере)</p> <p>МК.1.1.2 МК.2.1.2 МК.3.1.2. МК.3.1.3.</p> <p>ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ (стечена знања из музичке културе проширивати и примењивати на примерима за певање и свирање)</p> <p>МК.2.1.1. МК.1.3.1. МК.1.3.2. МК.3.3.1.</p> <p>СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ (подстицање музичке креативности кроз импровизацију на доступним инструментима, стварање дечјих композиција)</p> <p>МК.2.1.1. МК.1.3.1. МК.1.3.2. МК.3.3.1.</p>	<p>Основни принцип у остваривању циљева и задатака треба да буде активно учешће ученика на часу.При томе на једном часу треба обухватити различита подручја предвиђена за тај разред и комбиновати различите методе и облике рада.</p> <p>Настава музичке културе остварује се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стицање знања о музици; -певање, свирање и стицање основа музичке писмености; -слушање музике; -дечје музичко стваралаштво. <p>Групним и појединачним певањем или свирањем развија се интересовање ученика да активно учествују у музичком животу своје средине.</p>	<p>34</p>

ПРЕДМЕТ **ИСТОРИЈА**

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАС ОВА
<p>Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.</p>	<p>Ученици треба да: текну основна знања о периоду од друге половине XIX до краја XX века;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекну основна знања о историјским одликама овог периода на српском и југословенском простору као на простору европских и ваневропских држава; - разумеју најзначајније политичке идеје од друге половине XIX до краја XX века; - стекну основна знања о знаменитим личностима из овог периода; - се упознају са културним и научнотехнолошким достигнућима у овом периоду историје; - разумеју да национална историја представља саставни део опште историје; - развију истраживачки дух и критички однос према прошлости; - разумеју узроке и последице најважнијих историјских појава; - овладају вештином коришћења историјских карата; - науче да повезују различите историјске садржаје; - поседују свест о повезаности појава из прошлости и садашњости. 	<p>СВЕТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА ИС 1.1.5.; 1.1.6.; 1.1.8.; 1.1.9.; 1.1.10.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.2.7.; 1.2.8. 2.1.1.; 2.1.2.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.6.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.2.3.; 2.2.4.; 2.2.5.; 3.1.1.; 3.1.2.; 3.1.4.; 3.1.5.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.4.; 3.2.5.; 3.2.7.</p> <p>СРБИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИ У ХАБЗБУРШКОМ И ОМАНСКОМ ЦАРСТВУ ОД БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА ИС 1.1.6.; 1.1.7.; 1.1.8.; 1.1.9.; 1.1.10.; 1.2.1.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.2.7.; 1.2.8. 2.1.1.; 2.1.2.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.2.4.; 2.2.5. 3.1.2.; 3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.; 3.1.6.; 3.2.1.; 3.2.2., 3.2.4.; 3.2.5.; 3.2.6.; 3.2.7.</p> <p>САВРЕМЕНО ДОБА (Први светски рат и револуције у Русији и Европи, Србија и Црна Гора у Првом светском рату, свет између Првог и Другог светског рата, југословенска краљевина, Други светски рат- тотални рат, Југославија у Другом светском рату, свет после Другог светског рата, Југославија после Другог светског рата) ИС 1.1.6.; 1.1.7.; 1.1.8.; 1.1.9.; 1.1.10.; 1.2.1.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.2.7.; 1.2.8. 2.1.1.; 2.1.2.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.2.4.; 2.2.5. 3.1.2.; 3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.; 3.1.6.; 3.2.1.; 3.2.2., 3.2.4.; 3.2.5.; 3.2.6.; 3.2.7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пожељно је програм допунити садржајима из локалне прошлости - наставне садржаје потребно је представити као причу богату детаљима и информацијама - питања наставника и ученика - коришћење историјских текстова,, карата и других извора историјских података - сарадња са наставницима других предмета 	<p>68</p>

ПРЕДМЕТ ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧА СО ВА
<p>Циљ наставе географије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да ученицима пружи знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије. Настава географије ће ученицима омогућити разумевање основних физичко-географских одлика наше земље и упознавање сложених друштвено-економских процеса и промена, како у нашој држави, тако и на Балканском полуострву, Европи и свету као целини.</p>	<p>Ученици треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету; - стекну основна знања о природно- географским и друштвеноп- економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу; - примењују стечена знања у сакодневном животу, како би Са разумевањем могли да прате друштвено- географске појаве, процесе, и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету; - познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу; - развијају способности поезијања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета; - схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса; - поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури; - развијају сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етичких и културних група; - подржавају међународну интеграцију наше земље; - користе различите изворе информаија; - осматрају, мере, анализирају, интрервјуишу, скицирају и прикупљају податке; - овлају техникама групног рада и групног одлучивања; - буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање 	<p align="center">УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ (1)</p> <p align="center">ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ (2)</p> <p>ГЕ.1.4.1.,ГЕ.2.4.1.,ГЕ.2.1.4. ГЕ.3.4.1.</p> <p align="center">ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ (26)</p> <p>ГЕ.1.4.1.,ГЕ.2.1.2.,ГЕ.2.1.3.,ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.1.,ГЕ.2.4.2.,ГЕ.3.4.1.,ГЕ.3.4.2</p> <p align="center">САНОВНИ- ШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ (9)</p> <p>ГЕ.1.3.1.,ГЕ.1.4.1.,ГЕ.2.1.4.,ГЕ.2.4.1 ГЕ.3.3.2.,ГЕ.3.3.1.</p> <p align="center">ПРИВРЕДА СРБИЈЕ (13)</p> <p>ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.3.2.,ГЕ.1.4.1.,ГЕ.2.4.1., ГЕ.2.4.2.,ГЕ.3.3.1., ГЕ.3.4.1.</p> <p align="center">ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА (6)</p> <p>ГЕ.1.1.1.,ГЕ.1.1.3.,ГЕ.2.1.1.,ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.1.,ГЕ.3.1.1.,ГЕ.3.3.1.,ГЕ.3.3.2</p> <p align="center">СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ (6)</p> <p>ГЕ.1.3.1.,ГЕ.1.4.1.,ГЕ.2.1.4.,ГЕ.2.4.1 ГЕ.3.3.2.,ГЕ.3.3.1.</p> <p align="center">СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈ-СКИМ ПРОЦЕСИМА (3)</p> <p>ГЕ.1.3.1.,ГЕ.2.3.1.,ГЕ.2.3.2.,ГЕ.3.3.1</p> <p align="center">ГОДИШЊА СИСТЕМАТИ- ЗАЦИЈА НАСТАВНОГ ГРАДИВА (2)</p>	<p>- корелација са другим наставним предметима;</p> <p>-избегвање сувопарног набрајања обиља бројчаних података;</p> <p>- кратка истраживања;</p> <p>- наставник сам одређује број часова за усвајање, вежбање, понављање, утврђивање и проверавање предвиђених садржаја.</p>	<p align="center">6 8</p>

ПРЕДМЕТ **ФИЗИКА**

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.Ч АСО ВА
<p>Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.</p>	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интезитетом, правцем и смером - уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља.. - разликује различите врсте кретања и да зна њихове карактеристике; - зна основне карактеристике звука и светлости; - зна да је брзина светлости у вакуму највећа постојећа брзина у природи; - разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто; - примењује законе одржања; - зна услове за настанак струје и омов закон; - праи разлику између температуре и топлоте; - уме да рукује мерним инструментима; - користи јединице међународног система СИ за одговарајуће физичке величине. 	<p align="center">ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ (4+3+1) ФИ 1,2,1 ФИ 1,7,1 ФИ 1,7,2</p> <p align="center">ФИ 2,2,3 ФИ 3,2,2 ФИ 3,2,3</p> <p align="center">ФИ 3,2,4 ФИ 3,2,5 ФИ 3,2,6</p> <p align="center">СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ (7+6+2) ФИ 1,2,1</p> <p align="center">ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ (5+5+0) ФИ 1,7,1 ФИ 1,7,2 ФИ 2,1,1</p> <p align="center">ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА (8+8+3) ФИ 1,3,1 ФИ 1,3,2 ФИ 1,4,1, ФИ 1,4,2 ФИ 1,7,1 ФИ 1,7,2 ФИ 2,3,1 ФИ 2,3,2 ФИ 2,3,3 ФИ 2,3,4 ФИ 2,3,5 ФИ 2,3,6 ФИ 2,4,1 ФИ 2,4,3 ФИ 3,3,1</p> <p align="center">МАГНЕТНО ПОЉЕ (4+2+0) ФИ 2,1,2</p> <p align="center">ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ (5+3+0)</p> <p align="center">ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ (2+0)</p>	<p>-увођење једноставних експеримената</p> <p>-поступност</p> <p>- очигледност</p> <p>- индуктивни приступ (од појединачног ка општем)</p> <p>-повезаност наставних садржаја (вертикално)</p> <p>- излагање садржаја уз демонстрационе огледе</p> <p>- решавање квалитативних и квантитативних задатака</p> <p>- лабораторијске вежбе</p> <p>-континуирано праћење рада ученика</p>	<p>68</p>

ПРЕДМЕТ МАТЕМАТИКА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАСОВА
<p>Циљ наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, да представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.</p>	<p>Ученике треба оспособити да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - умеју да решавају линеарне једначине и системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решења тумаче графички; - одговарајуће текстуалне задатке изразе математичким језиком и реше их користећи једначине; - уоче функционалне зависности и да их показују на различите начине тј. Да схвате појам функције и њеног графика; - овладају појмом функције упознавањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу да цртају и читају разне графике и линеарне функције; - умеју да тумаче податке представљене различитим дијаграмима и табелама; - умеју да састављају табеле и цртају одговарајуће графиконе- дијаграме разних стања, појава и процеса; умеју да израчунају медијану и да је користе; - схвате међусобне односе тачака, правих иј равни у простору; - науче најбитније чињенице о пројекцијама на равани; - науче елементе и својства геометријских тела; умеју да цртају мреже и израчунавају површину и запремину тела; - примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области; - примењују елементе дедуктивног закључивања 	<p>СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА (3+5) МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.3.3.6.</p> <p>ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН (6+6) МА.1.3.1. МА.1.3.2.</p> <p>ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ (6+12) МА.1.2.1.МА.1.2.3.МА.2.2.1.МА.2.2.3. МА.2.2.5.МА.3.2.1.МА.3.2.5.МА.3.2.3.</p> <p>ПРИЗМА (6+8) МА.1.3.4.МА.1.3.2.МА.1.3.6.МА.2.3.4. МА.2.3.2.МА.3.3.4.</p> <p>ПИРАМИДА (6+10) МА.1.3.2.МА.2.3.4.МА.3.3.4.</p> <p>ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА (5+7) МА.1.2.4.МА.1.5.3.МА.2.5.1.МА.3.5.1.</p> <p>ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА (4+4) МА.1.5.3.МА.1.5.2.МА.2.5.2.МА.2.5.3. МА.3.5.2.МА.3.5.3.</p> <p>СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ (6+6) МА.1.2.1.МА.1.2.3.МА.2.2.1.МА.2.2.3. МА.2.2.5.МА.3.2.1.МА.3.2.5.МА.3.2.3.</p> <p>ВАЉАК (4+6) МА.1.3.3.МА.1.3.5.МА.2.3.5.МА.3.3.5.</p> <p>КУПА (4+8) МА.1.3.3.МА.1.3.5.МА.2.3.5.МА.3.3.5.</p> <p>ЛОПТА (3+3) МА.1.3.3.МА.1.3.5.МА.2.3.5.МА.3.3.5</p>	<p>Неопходно је да се осмишљеним планирањем наставе изврши понављање и повезивање градива настаних садржаја из претходних разреда и текућег градива, при чему посебну пажњу треба обратити на усвојене стандарде постигнућа ученика на крају обавезног образовања.</p> <p>Потребно је повезати наставне садржаје предмета математика са наставним садржајима других предмета у сарадњи са колегама који предају те предмете.</p>	<p>13 6</p>

ПРЕДМЕТ **БИОЛОГИЈА**

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.Ч АСО ВА
<p>Циљ наставе биологије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно- васпитних садржаја стекну основна знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине, уз примену концепта одрживог развоја.</p>	<p>Ученици треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознају појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на Земљи; - науче и схвате ниво организације живог света у природи; -упознају предмет истраживања екологије и њен значај; - упознају компоненте животне средине; - упознају еколошке факторе и њихов значај за живи свет; - схвате основне односе исхране и повезаностживих бића у ланцима исхране; - схвате узајамне односе живих бића и животне средине и динамику односа материје и енергије; - схвате значај еколошке равнотеже за одржавање екосистема; - упознају основне типове екосистема и животне услове у њима; - стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине- екосистема; - упознају глобалне последице загаживања животне средине; - упознају појам и концепцију одрживог развоја; - разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине; -упознају природне ресурсе, њихову ограниченост и значај рационалног коришћења; - изграде ставове, развију знања и умења неопходна за заштиту животне средине и допринос одрживом развоју; - развију еколошку, здравствену и културу живљења. 	<p align="center">УВОД БИ.1.1.5. БИ.1.3.8. БИ.1.3.10. БИ.2.3.5. БИ.2.4.1. БИ.3.1.5 БИ.3.4.1.</p> <p align="center">ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА БИ.1.2.5 БИ.1.2.7. БИ.1.4.3 БИ.2.4.5. БИ.2.4.4. БИ.2.4.9 БИ.2.4.7. БИ.3.4.2. БИ.3.4.3. БИ.3.4.4. БИ.3.4.5.</p> <p align="center">УГРОЖАВА- ЊЕ, ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИ-ВАЊЕ ЕКОСИСТЕ-МА - ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ</p> <p align="center">БИ.1.4.5. БИ.1.4.6. БИ.1.4.7 БИ.2.4.8. БИ.2.4.9. БИ.3.4.6. БИ.3.4.7. БИ.3.2.6. БИ.3.2.7.</p> <p align="center">ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВА-ЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ БИ.1.4.5. БИ.1.4.6. БИ.1.4.7 БИ.2.4.8. БИ.2.4.9. БИ.3.4.6. БИ.3.4.7. БИ.3.2.6. БИ.3.2.7.</p> <p align="center">ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ БИ.1.5.1. БИ.1.5.3. БИ.1.5.4. БИ.2.5.1. БИ.2.5.4. БИ.3.5.1</p> <p align="center">ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЗРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА</p> <p align="center">БИ.1.5.1. БИ.1.5.3. БИ.1.5.4. БИ.2.5.1. БИ.2.5.4. БИ.3.5.1</p>	<p>- активан приступ усмерен практичној реализацији заштите животне средине;</p> <p>- примена интерактивне наставе ;</p> <p>- употреба различитих наставних метода и информационих технологија;</p> <p>- 60% часова обраде, 40% других типова часова.</p>	<p align="center">68</p>

ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАС ОВА
<p>- развијање функционалне хемијске писмености;</p> <p>- разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појмова, теорија, модела , закона;</p> <p>- коришћење хемијски термина , симбола, формула, једначина;</p> <p>-способност за извођење једноставних хемијских истраживања;</p> <p>-решавање теоријских и експерименталних проблема;</p> <p>- развијање логичког и апстрактног и критичког мишљења;</p> <p>-способност за коришћење различитих извора;</p> <p>- свест о важности одговорног односа према животној средини ;</p> <p>- позитиван став према учењу хемије;</p> <p>- развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији</p>	<p>- старање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе хемије сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе хемије буду у пуној мери реализовани;</p> <p>- омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије;</p> <p>- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, за развој различитих технологија и развој друштва уопште;</p> <p>- омогућавање ученицима да разумеју научни метод којим се у хемији долази до сазнања;</p> <p>- оспособљавање ученика да користе језик хемије као науке;</p> <p>- сазнања на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе;</p> <p>- развијање експерименталних вештина;</p> <p>- извођење једноставних истраживања;</p> <p>- решавање теоријских и експерименталних проблема;</p> <p>- примењивање знања из хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу;</p> <p>- омогућавање ученицима ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и њихову практичну примену.</p>	<p>НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ (13) ХЕ.1.2.1. ХЕ.1.2.2 ХЕ.1.2.3 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.2.14 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.3.2.2 ХЕ.3.2.3</p> <p>МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ) (8) ХЕ.1.2.1 ХЕ.1.2.2 ХЕ.1.2.3 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.3.2.2</p> <p>СОЛИ (5) ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.2.2.1</p> <p>ЕЛЕКТРОЛИТИ-ЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА, ХИДРОКСИДА И СОЛИ (3) ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.2.2.1</p> <p>УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ (2) ХЕ.1.3.1 ХЕ.1.3.2ХЕ.2.1.2 ХЕ.2.3.1 ХЕ.3.3.1 ХЕ.3.3.3</p> <p>УГЉОВОДОНИЦИ (12) ХЕ.1.3.1 ХЕ.1.3.2ХЕ.1.3.3 ХЕ.2.1.4 ХЕ.3.3.1 ХЕ.3.3.3</p> <p>ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ (12) ХЕ.1.4.1 ХЕ.1.4.2 ХЕ.2.4.1 ХЕ.3.4.1 ХЕ.3.4.2</p> <p>БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА (12) ХЕ.1.4.1 ХЕ.1.4.2 ХЕ.2.4.1 ХЕ.3.4.1</p>	<p>Специфичност учења хемије огледа се у потреби да се хемијски појмови разматрају на три нивоа: макро нивоу, микро нивоу и симболичком нивоу. Значајно је планирати ситуације у којима се промене које се макроскопски опажају у огледима тумаче које изграђују супстанцу и то представља помоћу хемијских симбола, формула и хемијских једначина. Формирање хемијских појмова требало би да буде резултат истраживачког приступа. Активности: посматрање, анализирање, формулисање претпоставки, планирање огледа, извођење огледа, бележење резултата, формулисање објашњења, извођење закључака, дискутовање, претраживање литературе и Интернета, припремање извештаја,</p>	<p>6 8</p>

		ХЕ.3.4.2 ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (4) ХЕ.1.1.2.ХЕ.2.1.2 ХЕ.3.1.3	сређивање радног места, прављење наставних средстава, решавање рачунских зада..	
--	--	--	---	--

ПРЕДМЕТ - ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАСОВ А
Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку техничку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одређених Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересовано -ст за предметне садржаје, као и да се упознају са техничко-технолошки развијеним окружењем, развију техничко мишљење, техничку	Ученици треба да: - прошире знања о основним командама оперативног система; - прошире знања о коришћењу интернета и електронске поште; - прошире знања о коришћењу основних програма за обраду текста, табела и слике; - обуче се за припрему презентација; - упознају подсистеме електро- енергетског система; - на основу стечених знања правилно одаберу будућу професију; - стекну појам о дистрибуцији електричне енергије; - упознају електроинсталациони материјал и елементе према стандардима наведених електроматеријала; - упознају основне електротехничке симболе; - науче да читају електротехничке шеме, а једноставније да користе у практичном раду; - стекну основна практична знања и умења у састављању електричних струјних кола; - упознају основне делове електротермичких и електродинамичких апарата и уређаја у домаћинству; - науче да правилно користе електричне уређаје и апарате; - упознају основне електронске елементе; - науче симболе и шеме у електроници; - схвате принципе рада телекомуникационих и аудиовизуелних уређаја у домаћинству; - развијају конструкторске способности израдом и склапањем модела	ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (16) ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ МАТЕРИЈАЛИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ (10) ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ И УРЕЂАЈИ (14) ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА (12) ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ-МОДУЛИ (16)	- тема "Информатичке технологије" прилагођена условима школе; - индивидуални приступ; - корелација са садржајима из физике; - практичан рад; - експеримент; - истраживање; - моделовање; - индивидуализација и диференцијација наставе.	68

културу, радне вештине и културу рада.	електротехничких и електронских уређаја и апарата према одговарајућим шемама.			
--	---	--	--	--

ПРЕДМЕТ- **ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ**

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И СТАНДАРДИ ПОСТ.	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСОВА
<p>Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.</p>	<p>- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела - развој и усавршавање моторичких способности -стицање моторичких умења, која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање - усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања -формирање морално- вољних квалитета личности - оспособљавање ученика да стечена знања, умења и навике користе у свакодневним условима живота и рада - стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.</p>	<p>АТЛЕТИКА ФВ.1.1.3 ФВ.1.1.10 ФВ.2.1.3 ФВ.2.1.8. ФВ.3.1.3 ФВ.3.1.5</p> <p>ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ ФВ.1.1.11 ФВ.1.1.18 ФВ.3.1.6. ФВ.3.1.14.</p> <p>ОДБОЈКА ФВ.1.1.1, ФВ.1.1.2 ФВ.2.1.1, ФВ.2.1.2 ФВ.3.1.1, ФВ.3.1.2</p> <p>РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА, ПЛЕС И НАРОДНЕ ИГРЕ ФВ.1.1.19, ФВ.1.1.20., ФВ.1.1.21., ФВ.2.1.17., ФВ.2.1.18. ФВ.2.1.19,</p>	<p>-Програмска концепција физичког васпитања у основној школи заснива се на јединству часовних, ванчасовних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остављавање циља физичког васпитања. -програм се остављају кроз следеће фазе: утврђивање стања; одређивање радних задатака за појединце и групе ученика; утврђивање средстава и метода за остављавање радних задатака; остваривање васпитних задатака; праћење и вредновање ефеката рада; оцењивање. -Ученицима, који услед ослабљеног здравља, самањених физичких или функционалних способности и лошег држања тела и телесних деформитета, не могу да прате обавезни програм, обезбеђен је корективно-педагошки рад који се реализује у сарадњи за одговарајућом здравственом установом -Програмски задаци остављају се, осим на редовним часовима, и кроз ванчасовне и ваншколске организационе облике рада као што су: крос, слободне активности, такмичења, приредбе и јавни наступи..</p>	<p>68</p>

		ФВ.3.1.15., ФВ.3.1.16., ФВ.3.1.17.		
--	--	--	--	--

ПРОГРАМ ЧАСОВА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

План рада одељенских старешина у старијим разредима САДРЖАЈ:	Разред/време реализације			
	V	VI	VII	VIII
- Сарадња породице и школе, значај позитивног функционисања троугла ученик – наставник – родитељ.	IX	IX	IX	IX
- Обележавање светског дана мира 18.09. 2011.	IX	IX	IX	IX
- Како се донесе правила? „Школа без насиља“	IX	IX	IX	IX
- Формулисање одељенских правила.	IX	IX	IX	IX
- Права и обавезе наставника и ученика.	X	X	X	X
- Како да организујем свој дан?	X	X	X	X
- Ликовно и литерарно представимо наш живот у насељу.	X	X	X	X
- Обележавање дана уједињених нација 24.10.2011.	X	X	X	X
- Допунска настава, развијање исправног односа према њој.	XI	XI	XI	XI
- Свако има свој тајни свет.	XI	XI	XI	XI
- Како настаје сукоб? „Школа без насиља“	XI	XI	XI	XI
- Разговор о културним манифестацијама и нашем граду.	XI	XI	XI	XI
- Основне карактеристике младих и њихово психосоцијално сазревање.	XI	XI	XI	XI
- Формирање ставова о здравој исхрани.	XI	XI	XI	XI
- Светски дан борбе против сиде 01.12.2011.	XII	XII	XII	XII
- Дан права човека 10.12.2011.	XII	XII	XII	XII
- Проблеми који су настају у међуљудским односима. „Школа без насиља“	XII	XII	XII	XII
- Како и колико смо одговорни за своје поступке и како реагујемо на насиље? „Школа без насиља“	XII	XII	XII	XII
- Проблеми у првом полугодишту.	I	I	I	I
- Како бити здрав?	I	I	I	I
- Упознавање са психо-физичким карактеристикама девојчица и дечака овог узраста.	II	II	II	II
- Свети Сава – просветитељ	II	II	II	II
- Стицање знања: безбедност у саобраћају, хитне интервенције и безбедно понашање.	II	II	II	II
- Да ли се лаж и крађа може оправдати?	II	II	II	II
- Како проводимо слободно време.	II	II	II	II
- Оспособљавање ученика да ратумеју потребе и осећања других, воде рачуна о њима, прихватају и поштују различите традиције. „Школа без насиља“	III	III	III	III
- Чиниоци који угрожавају животну средину и улога човека у њеној заштити и унапређењу.	III	III	III	III

- Како смо прихватили допунску наставу – значај и ефекти.	III	III	III	III
- Дан борбе против расне дискриминације 21.03.2012.	III	III	III	III
- Оспособљавање ученика да правилно препознају своја осећања. „Школа без насиља“	IV	IV	IV	IV
- Култура понашања.	IV	IV	IV	IV
- Светски дан здравља 07.04.2012.	IV	IV	IV	IV
- Куда после основне школе.	IV	IV	IV	IV
- Светски дан без дувана 31.05.2012.	V	V	V	V
- Оспособити ученике да стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротни пол.	V	V	V	V
- Где то наши родитељи раде?	V	V	V	V
- Обележавање дана заштите животне средине 05.06.2012.	VI	VI	VI	VI
- Наши проблеми и успех на крају године.	VI	VI	VI	VI

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРЕДМЕТ- ВЕРСКА НАСТАВА-ПРАВОСЛАВНИ И КАТОЛИЧКИ КАТИХИЗИС

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСОВА
<p>Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при</p>	<p>Ученици треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекну сест о томе да је личност заједница слободе с другом личношћу; - буду свесни разлике између природе и личности; - запазе да је личност носилац постојања природе; - уоче да у хришћанској онтологији нема сукоба и искључивости између једног и многих. 	<p>Учење о личности на основу православне триадологије.</p> <p>Разлика између природе и личности у Богу.</p> <p>Онтолошке последице православне триадологије по човека и сторени свет.</p> <p>Човек као личност.</p> <p>Сједињење тварне и нетварне природе у једној личности Христовој.</p> <p>Обожење</p>	<p>Посебно истицање следећих елемената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да је метафизичко начело постојања Бог, односно да истинско биће треба тражити у Богу који је Св. Тројица; - да је онтолошко начело на основу православног учења о Богу као Св. Тројици личност, а не природа; - да је личност заједница слободе са другом личношћу; - да је човек створен као личност и да је позван да постоји на начин на који постоји Св. 	<p>34</p>

<p>чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету.</p>		<p>створене природе у Христовој личности.</p> <p>Црква као тело Христово.</p> <p>Будуће царство Божије као узрок цркве.</p> <p>Сетост и царство Божије у православној иконографији.</p>	<p>Тројица ако жели да превазиђе ограничења своје природе, што се остварује у Христу, односно у Литургији.</p>	
--	--	---	--	--

ПРЕДМЕТ- ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР. ЧАСОВА
<p>Циљ наставе грађанског васпитања јесте да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање концепта универзалности права детета; - стицање знања о узроцима различитог степена остварености права детета; - критички однос према појавама злоупотребе детета; - упознавање са условима за остваривање најбољег интереса детета; - упознавање са улогом и значајем међународних као и институција у Србији које се баве унапређивањем положаја деце; - упознавање са законоданим оквиром чији је циљ заштита интереса деце; - разумевање места улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању 	<p>УВОД (2)</p> <p>ДЕЦА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ (18)</p> <p>МЕДИЈИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ (11)</p> <p>ЗАВРШНИ ДЕО (3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дискусија - аргументовање - дебата - анализа случаја - поређење и покретање иницијативе - рад у групама и паровима; - разноврсни материјал. 	<p>34</p>

	<p>положаја деце; - разумевање улоге и значаја медија у друштву; - унапређивање вештина критичког разматрања информација добијених преко медија; - упознавање улоге медија у креирању слике детета у друштву.</p>			
--	--	--	--	--

ПРЕДМЕТ- НЕМАЧКИ ЈЕЗИК-ЧЕТВРТА ГОДИНА УЧЕЊА

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСОВА
<p>Циљ наставе страног језика јесте да осигура да сви ученици стекну базичку језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда обраовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију</p>	<p>-развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских вредности -стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу уз уважавање различитости -ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му у једноставној писменој и усменој комуникацији омогућити да се споразумева са људима из других земаља -ученик треба да усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у</p>	<p>1. Именица, заменица, члан 2. Придеви, предлози, партикуле. 3. Глагол 4. Фраза и реченица</p>	<p>-циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; - битно је значење језичке поруке; -говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; - наставник ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа; -знања ученика мере се јасно одређеним <i>релативним</i> критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник; -настава се заснива и на социјалној интеракцији; -рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора -учионица постаје - наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових</p>	<p>68</p>

способности и методе учења страног језика	складу са специфичностима језика који учи Стандарди: разумевање говора, разумевање писаног текста, усмено изражавање, писано изражавање, интеракција, знања о језику.		идеја; -вежбе слушања -рад у паровима, малим и великим групама -мануелне активности; - игре; -певање у групи; -мини пројекти; -цртање по диктату; - превођење исказа у гест и геста у исказ; - увођење деље књижевности и транспотовање у друге медије; - писмено изражавање.	
---	---	--	---	--

ПРЕДМЕТ ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ-ИЗАБРАНИ СПОРТ

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСОВА
Циљ физичког васпитања – избрани спорт је да ученици задовоље своја интересовања, потребе, за стицањем знања, способности за бављењем спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу.	-развој и одржавање моторичких способности ученика - учење и усавршавање моторних форми избраног спорта - стицање теоријских знања у избраном спорту - познавање правила такмичења у избраном спорту - формирање навика за бављење изабраним спортом -социјализација ученика кроз избрани спорт и неговање етичких	Развијање моторичких способности Обучавање и усавршавање технике Индивидуална и колективна тактика избраног спорта Теоријско образовање Правила избраног спорта Одељенска и међуодељенска такмичења	Физичко васпитање – избрани спорт остварује се са по једним часом седмично у сваком одељењу од петог до осмог разреда (обавезно) За избрани спорт ученици се опредељују на почетку школске године. У сваком разреду ученици могу да наставе избрани спорт од прошле школске године или да изабери другу спортску грану. Изабрана спортска грана обрађује се током целе школске године.	34

	вредности према учесницима у такмичењима -откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом	Предлог спортова: -атлетика -гимнастика -ритмичка гимнастика -рукомет -кошарка -одбојка -мали фудбал -плес		
--	---	---	--	--

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ПРЕДМЕТ ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ЦИЉ	ЗАДАЦИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВ. ПРОГРАМА	БР.ЧАСОВА
<p>Циљ наставе информатике и рачунарства јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање ученика са применом рачунара у области табеларних прорачуна и изради графикана; - упознавање ученика са фазама израде проблемских задатака на рачунару; - упознавање ученика са основама језика за израду једноставних презентација на мрежи; - упознавање ученика са могућностима специјализованих програма за израду презентација на мрежи; - оспособљавање ученика за самосталну израду пројеката применом рачунарских технологија. 	<p style="text-align: center;">ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ (10)</p> <p style="text-align: center;">ИЗБОРНИ МОДУЛИ (10)</p> <p style="text-align: center;">ИЗРАДА САМОСТАЛНОГ ПРОЈЕКТА (14)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -групе од15 до 20 ученика; - на једном рачунару највише два ученика; -програмске садржаје остваривати првенствено кроз вежбе и рад на рачунару; - неки садржаји се морају тематски понављати кроз више разреда (теме које се тичу интернета, прављење и обрада мултимедијалн 	34

			их садржаја, као и њихово уклапање у функционалну целину кроз пројектне задатке).	
--	--	--	---	--

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Допунска настава организоваће се за ученике који из одређених разлога заостају у редовном процесу.

Допунски рад је обавезан за ученика којег је на то упутио предметни наставник или одељењско веће.

Часови ће се организовати према сачињеном распореду са флексибилним веном трајања. Садржаји за допунску наставу биће пажљиво одабрани. Избегаваће се фронтални облик рада због чијег недостатка у оквиру редовне наставе допунски рад се и организује.

Часови допунске наставе не смеју бити поновљени часови предавања или испитивања ученика, већ часови на којима ће се наставник приближити сваком поједином ученику и на којима ће им добро објаснити и поједноставити све што им није јасно.

У допунском раду мора бити наглашена васпитна компонента, оспособљавање ученика за активно учење, изграђивање радних навика и осећања личне одговорности у раду, као и мотивисање ученика за рад и постизање резултата.

У погледу организације ове активности посебна пажња ће се усмерити на следеће:

- ученици ће се благовремено укључивати у допунску наставу, перманентно ће се мотивисати, пратити и вредновати резултати њиховог рада
- водиће се документација о напредовању ученика
- примењиваће се принцип индивидуализације и диференцијације наставних садржаја, организоваће се групни рад
- пажљиво ће се одабирати методе и средства рада, као и садржаји у складу са потребама ученика
- организоваће се сарадња и чешћи индивидуални контакт са родитељима ових ученика.

Допунска настава организоваће се за ученике који заостају у савладавању програмских садржаја. Број ученика у групи не може бити већи од 12. Примењују се облици рада: групни, у пару и индивидуални. Допунски рад се одвија једном недељно, при чему се ученицима који теже савладавају градиво омогућава да, сходно својим могућностима, усвоје једноставније и мање захтевне садржаје, што је уједно и један од циљева ШРП-а. Предмете и број ученика за овај облик наставе одређиваће сваки предметни наставник и учитељ у току школске године, зависно од потребе ученика.

При организовању допунске наставе придржавати се јасних педагошких опредељења приликом избора ученика за допунску наставу. Како организација рада не може бити као у редовној настави треба одредити место извођења (мање групе у кабинетима).

Најважније је да се редовно предузимају све педагошке мере ради спречавања неуспеха.

Због тога је потребно: извршити евидентирање ученика код којих се може појавити неуспех

(муцавост, дисграфија, емоционални проблеми, дислекција и сл.) и предузму превентивне стручне мере како не би дошло до неуспеха. Допунску наставу изводиће наставник који ученицима предаје тај предмет, на часовима допунске наставе применити одговарајући метод и облик рада (индивидуализована настава, употреба разноврсних наставних средстава, итд.)

Напомена: Распоред допунских часова израђује се на почетку и у току саме школске годин у складу са потребама ученика.

ПРАВЦИ ПОБОЉШАЊА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Циљ	Време реализације	Носиоци реализације	Облици, методе
1. Координирати рад наставника који организују допунски рад с циљем изналажења што бољих метода рада са ученицима којима је потребан допунски рад у савлађивању наставних садржаја	Током године	директор, педагог, психолог	могућност разговора
2. Када год то услови омогућавају примењивати индивидуални рад, евентуално групни рад са посебним задацима примереном ученику.	Током године	наставници	индивидуални групни рад
3. Указивати на значај пажње за лакше памћење	континуирсно током године	наставници педагог, психолог	разговор
4. Утврдити облике и методе рада са ученицима који су обухваћени допунским радом а којима се вежба памћење	континуирано током године	наставници педагог, психолог	разговор
5. Објаснити ученицима како треба да уче и које садржаје да запамте	Током године	наставници педагог, психолог	разговор предавање
6. Тражити узроке одсуства пажње код ученика	Током године	наставници педагог, психолог	посматрање
7. Упућивати ученике како да воде белешке с циљем лакшег памћења садржаја	Током године	наставници, психолог, педагог	разговор

ДОДАТНИ РАД

На основу анализе рада и искустава у прошлој школској години активности додатне наставе могу се побољшати и унапредити у циљу развијања изразитих способности ученика. Зато је потребно благовремено:

Јасније утврдити критеријуме по којима ће се ученици ангажовати у додатној настави, Додатном наставом обухватити најспособније ученике,

Стриктно поштовати правило да један ученик не може бити ангажован додатном наставом из више од два предмета.

Додатни образовно-васпитни рад намењен је развијању способности само изузетне деце, даровитих ученика за поједине дисциплине и области. Организује се за врло ограничен број ученика и са њима се ради претежно индивидуално.

Диференцирани приступ ученицима са израженим интересовањима и развијеним способностима започиње у редовној настави. У вишој мери наставља ван наставе, пре свега у слободним активностима чије секције својим слојевитим програмом могу задовољити различите нивое интересовања и склоности ученика, као и ученичким организацијама.

Додатни васпитно-образовни рад организује се за ученике од III-VIII разреда. У додатни рад се ученици укључују добровољно.

Основна карактеристика додатног васпитно-образовног рада јесте индивидуални рад са учеником који се планира у споразуму са њим. Садржај као и облике рада утврђује наставник руковођен способностима и интересовањима, претходним знањем и развојем сваког конкретног ученика. Током септембра и октобра месеца педагог и психолог школе ће са предметним наставницима извршиће идентификацију ученика, њихово интересовање као и област за коју се опредељују, склоност и даровитост. На основу прикупљених података, од октобра месеца почеће континуиран рад додатне наставе са ученицима. Време реализације ће бити усклађено са потребама ученика и наставника. Реализација додатног рада и присуство ученика евидентирају се у дневнику образовно-васпитног рада оног одељења из којег је ученик укључен у овај рад.

Имена ученика ангажованих у додатном раду као и конкретни програми рада у појединим предметима налазе се код предметних наставника задужених за реализацију додатног образовно-васпитног рада.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

<u>Септембар</u>	Пријем првака Организатори и реализатори учитељи и ученици 4. разреда „Добошари“ Посета ученика културној манифестацији у Чоки
<u>Октобар</u>	Јесењи крос Организатори: Штеванчев Јелена, Поповић Милена Реализатори: одељењске старешине и ученици Пријем првака у Дечји савез Србије Организатори: учитељи нижих разреда Културне манифестације у оквиру Дечје недеље, изложба јесењих плодова, ликовна изложба. Организатори: сви настав. и проф. разредне наставе:
<u>Новембар</u>	Дан школе Организатори: сви настав. и проф. разредне наставе, стручна већа
<u>Јануар</u>	Школска слава Свети Сава Организатори: директор, помоћник директора

Реализатори: Игор Савићевић, Живојин Јуришин, Мартоноши Клара, Мразница Марта, Виловски Јелена, Вулетић Аница, професори разредне наставе

Фебруар Међуразредно такмичење рецитатора, општинска Смотра рецитатора

Организатори: професори раз. наставе, предметни наставници

Март Општинско такмичење из наставних предмета које пропише

Министарство

Организатори: наставници предметне наставе

Мај Пролећни крос: «Србија трчи»

Организатори: Штеванчев Јелена, Поповић Милена

Реализатори: наставници предметне и разредне наставе

Јун Испраћај осмих разреда

Организатори: директор, помоћник директора, затим, одељењске старешине седмих разреда.

Јун Завршна школска свечаност

Ученици нижих и виших одељења

Реализатори: Игор Савићевић, Живојин Јуришин, Виловски Јелена, Мартоноши Клара, Мразница Марта, Вулетић Аница и професори раз. наставе

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције, школа у оквиру школског програма, реализује и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици.

Школа ће да, у оквиру програма школског спорта, заједно са јединицом локалне самоуправе, организовати недељу школског спорта најмање једном у току полугодишта.

Недеља школског спорта обухвата такмичења свих ученика у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
ОКТОБАР	Стони тенис – припрема за општинско такмичење	Наставник физичког васпитања
	Јесењи крос	Наставник физичког васпитања, учитељи
	Мали фудбал – припрема за општинско такмичење	Наставник физичког васпитања
НОВЕМБАР	Дан школе – спортски дан	Наставник физичког васпитања
ДЕЦЕМБАР	Одбојка- припрема за општинско такмичење	Наставник физичког васпитања
	Кошарка- припрема за општинско такмичење	
АПРИЛ - МАЈ	Пролећни крос Боравак у природи, тј.излет са пешачењем за све ученике школе, под	Наставник физичког васпитања, учитељи

	условом да временски услови то дозволе	
--	--	--

У току целе године, од октобра до маја, ученици учествују на општинским, окружним и републичким такмичењима у разним спортовима (стони тенис, мали фудбал, мале олимпијске игре, кошарка)

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

I

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Основни принципи на којима је заснован ПРОГРАМ :

1. право на живот , опстанак и развој
2. најбољи интерес детета
3. недискриминација
4. учешће деце

У процесу заштите ученика , неопходно је обезбедити поверљивост података и заштиту права на приватност. Полазећи од става да се свако насиље над ученицима може спречити , важно је да се у школи креира клима у којој се :

- *учи , развија и негује* култура понашања и уважавања личности
- *не толерише* насиље
- *не ћути* у вези са насиљем
- *развија* одговорност свих
- сви који имају знања о насиљу обавезују *на поступање*.

Општи циљ Програма

је унапређивање квалитета живота ученика применом :

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у школи.

Специфични циљеви у превенцији

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.
- Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, директор , родитељи , ваннаставно особље ,локална заједница) у доношењу и развијању програма превенције.
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.
- Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.
- Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.
- Унапређивање компетенције наставног и ваннаставног особља , ученика, родитеља, локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

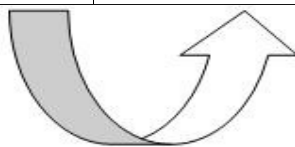
Специфични циљеви у интервенцији

- Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља.
- Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.
- Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите.
- Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу вршњака у живот установе.
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља.

Задаци у области превенције и интервенције

<i>ПРЕВЕНЦИЈА</i>	<i>ИНТЕРВЕНЦИЈА</i>
Упознавање са правном регулативом, Општим и Посебним протоколом	Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
Усклађивање постојећих подзаконских аката установе	Сарадња са релевантним службама
Израда програма за заштиту ученика од насиља	Континуирано евидентирање случајева насиља
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака	Праћење и вредновање врста и учесталости насиља, путем истраживања, запажања и провере
Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру в – о активности	
Организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта	Подршка деци која трпе насиље
Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити ученика од насиља	Рад са децом која врше насиље
Дефинисање правила понашања и последица кршења правила	Оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање
Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља	
Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља(савет родитеља, школски одбор, ученички парламент, наставничко веће...)	Саветодавни рад са родитељима

II ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру Програма заштите ученике од насиља, установа, у складу са специфичностима рада и окружења, планира, спроводи и прати ефекте превентивних активности. Превентивне активности треба да буду у складу са циљевима Посебног протокола и предложеним задацима.

Превентивне активности установа креира у складу са анализом стања и увидом у присутност насиља у својој средини, а на основу:

- Учесталисти инцидентних ситуација и броја пријава насиља;
- Заступљености различитих врста насиља;
- Број повреда;
- Сигурности објекта, дворишта и сл.

За планирање превентивних активности и анализу стања важни су:

- Процена реализованих обука за запослене и потреба даљег усавршавања;
- Број и ефекти реализованих акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ;
- Степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе и др.;

Предложене мере и превентивне активности на нивоу наше школе су:

- обавештавање ученика о Програму за заштиту ученика на Часовима одељењског старешинства;
- у садржаје рада ЧОС, сваког месеца испланирати по једну тему из Програма за заштиту ученика од насиља;
- у договору са одељењским старешинама издвојити ученике који дежурство могу успешно да обављају, а потом дежурне ученике припремити кроз посебну обуку за дежурство .
- у случају изостајања ученика са наставе више од 3 дана, одмах позвати родитеље, телефоном или писменим позивом. Предлог Тима је да евиденцију о правдању таквих часова уведемо у Дневнику рада у рубрику «Напомена», са датумом доласка родитеља и броја оправданих часова.

У складу са проценом нивоа ризика и законском регулативом, доноси се одлука о начину реаговања:

- *Случај се решава у установи;*
- *Случај решава установа у сарадњи са другим релевантним установама;*
- *Случај се прослеђује надлежним, службама;*

**СВАКА ОСОБА КОЈА ИМА САЗНАЊЕ О НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ И ЗАНЕМАРИВАЊУ
ОБАВЕЗНА ЈЕ ДА РЕАГУЈЕ.**

Кораци у интервенцији су обавезујући и садржани су у следећем:

1. **Сазнање о насиљу** - откривање је први корак у заштити ученика од насиља. Оно се у установи најчешће одвија на два начина:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу:
 - препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања ученика и породице, или
 - путем поверавања, непосредно – од стране самог ученика и/или посредно – од стране треће особе (вршњака, родитеља, старатеља...).

2. **Прекидање, заустављање насиља** - свака одрасла особа која има сазнање о насиљу (дежурни наставник, учитељ/васпитач/разредни старешина, предметни наставник, сваки запослени у установи) у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може да прекине насиље).

3. **Смиривање ситуације** подразумева обезбеђивање сигурности за ученика, раздвајање, разговор са актерима...

4. **Консултације** се остварују непосредно по појави сумње и/или по стицању информација о насиљу. Обављају се у оквиру установе:

- са колегом;
- са Тимом за заштиту ученика од насиља;
- са психологом, педагогом, директором и школским полицајцем.

У зависности од сложености ситуације, консултације се могу обавити и са службама изван установе:

- са надлежном службом локалног центра за социјални рад;
- специјализованом службом локалне здравствене установе.

Консултације су важне да би се :

- разјасниле околности и на прави начин анализирале чињенице;
- проценио ниво ризика;
- направио план заштите;
- избегла конфузија и спречиле некоординисане акције, које могу водити поновном проживљавању искуства жртве.

У консултацијама треба:

- изнети детаљан, објективан опис насиља, без процена и тумачења, водећи рачуна о приватности детета/ученика и других учесника у насиљу;
- одредити улоге, задатке и одговорности у установи;
- идентификовати улогу, задатке и професионалну одговорност других учесника/стручњака;
- донети одлуку о начину реаговања и праћења.

ВАЖНО: Приликом консултација са колегама унутар и/или изван установе обавезно је поштовати принцип поверљивости, као и принцип заштите најбољег интереса детета/ученика.

5. Након откривања насиља и обављених консултација са релевантним стручњацима и/или институцијама, могуће је, у зависности од тежине, предузети следеће акције:

- предузимање неопходних мера на нивоу установе (информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици, договор о заштитним мерама према ученицима, предузимање законских мера и организовање посебних програма оснаживања деце/ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља);
- по потреби укључивање надлежних служби:
 - здравствену службу;
 - Министарство унутрашњих послова, у случајевима када је детету потребна физичка заштита или када постоји сумња да је учињено кривично дело;
 - Центар за социјални рад у року од три наредна радна дана од дана дешавања насиља.

Подношење пријаве надлежној служби обавеза је директора установе. Пријава се подноси у усменој и писаној форми. Пријава садржи податке о ученику и породици, који су у том моменту познати, и разлоге за упућивање.

Пре пријаве потребно је обавити разговор са родитељима, осим ако тим установе процени да ће тиме бити угрожена безбедност ученика.

ВАЖНО: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система.

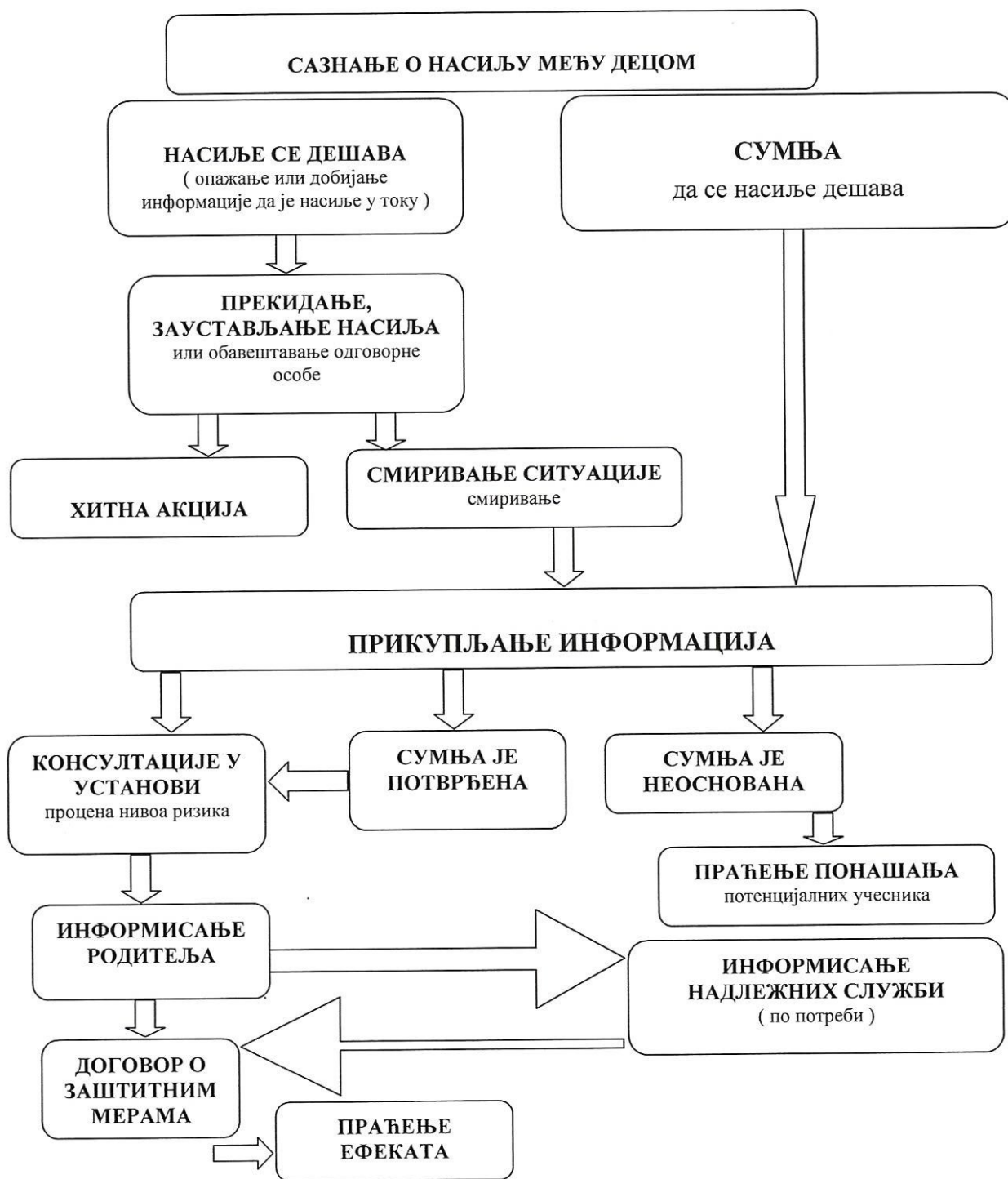
6. Праћење ефеката предузетих мера

Тим за заштиту ученика је у обавези да, у сарадњи са запосленим у установи и релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера.

У оквиру мера заштите планирају се и активности којима ће се обезбедити реинтеграција или поновно укључивање свих учесника насиља у заједницу установе и њихов даљи безбедан и квалитетан живот и рад у установи. План реинтеграције ће зависити од фактора као што су: врста и тежина насилног чина, последице насиља по појединца и колектив, број учесника и сл.

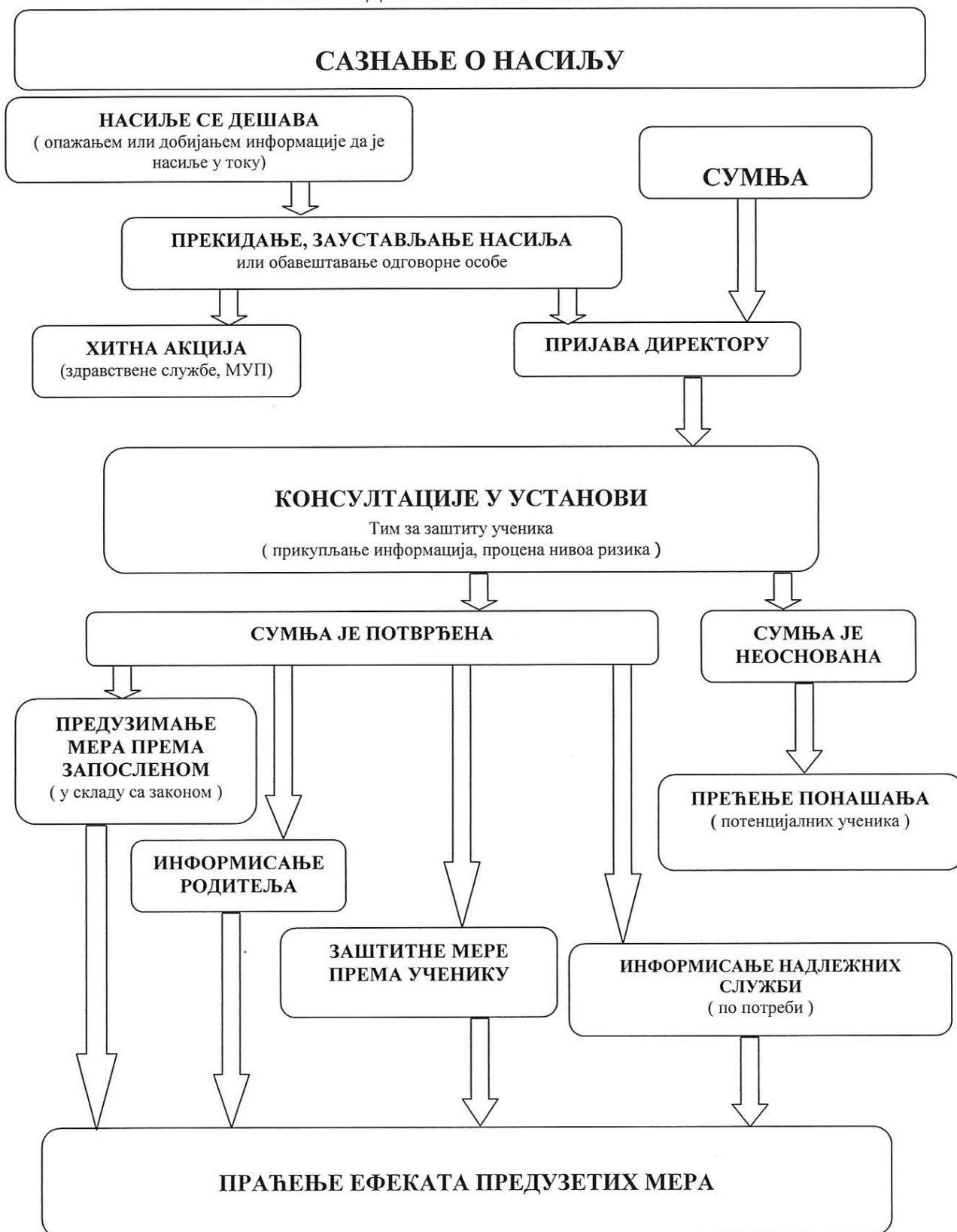
Праћење и вредновање предузетих активности условљава планирање новог циклуса Програма заштите деце/ученика од насиља.

НАСИЉЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА

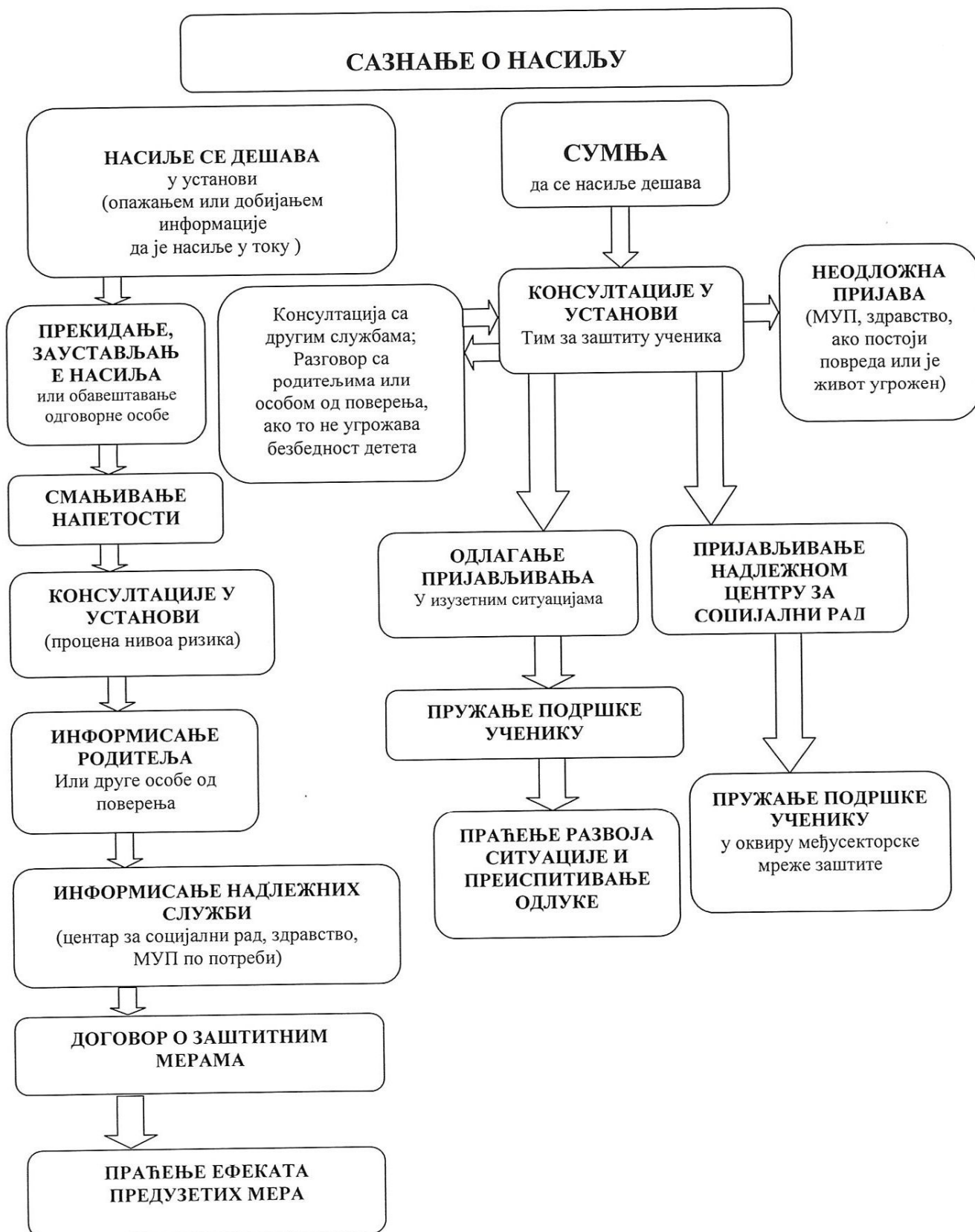

IV

НАСИЉЕ ОД СТРАНЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ

НАСИЉЕ ОД СТРАНЕ ОДРАСЛЕ ОСОБЕ КОЈА НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У УСАНОВИ

ЗАДАЦИ ЧЛАНОВА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА

- учествовање у обуци за заштиту ученика од насиља , злостављања и занемаривања;
- информисање и пружање основне обуке за све запослене у установи са циљем стицања минимума знања и вештина неопходних за превенцију , препознавање, процену и реаговање на појаву насиља, злостављања и занемаривања ученика;
- упознавање ученика, родитеља/старатеља и локалне заједнице са Општим протоколом за заштиту ученика од злостављања и занемаривања и Посебним протоколом;
- координирање израде и реализације програма заштите ученика од насиља (превентивне и интервентне активности);
- организовање консултације у установи и процена нивоа ризика за безбедност ученика;
- праћење и процена ефеката предузетих мера у заштити ученика;
- сарађивање са релевантним установама;
- припремање плана наступа установе пред јавношћу и медијима;
- евидентирање појаве насиља;
- прикупљање документације;
- извештавање стручних тела и органа управљања;

ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Запослени у установи су дужни да воде евиденцију о појавама насиља у књизи дежурства, одељењској свесци, али и зависно где се догађај десио.
- У случају било каквог облика насиља, сваки наставник и запослени може још у своју личну евиденцију, да унесе све битне елементе неког догађаја – кад се десио догађај, где, ко је био присутан; Детаљи су важни ради објективног описа, без процена и тумачења, као и даљег рада свих нас у процедури заштите деце од насиља.

У посебну одељењску свеку коју смо увели за свако одељење предметне наставе, наставити водити евиденцију, али уз напомену о предузетим мерама које је обавио предметни наставник, а посебно о предузетим мерама које је обавио одељењски старешина.

ПРОГРАМ ПРИМЕНЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРАВИМА ДЕТЕТА

Циљ програма је упознавање ученика са Конвенцијом о правима детета и начину њене примене у свакодневним ситуацијама.

При реализацији радионица наставници ће се користити приручником "Како можемо заједно" који је издао Покрајински омбудсман.

Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
Упознавање са Конвенцијом о правима детета, Буквар о дечјих права	ЧОС	Одељењске старешине	септембар
Дан за дечја права- израда плаката на тему Дечјих права	ЧОС	Одељењске старешине	Дечја недеља
Радионице у петом разреду "Предрасуде и стереотипи", "Права и одговорности"	ЧОС	Одељењске старешине, педагог	Новембар

Радионице у шестом разреду "Заштита деце од занемаривања, злоупотребе и злостављања", "Образовање свима"	ЧОС	Одељењске старешине, педагог	Новембар
---	-----	---------------------------------	----------

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Слободне активности ученика орагнизују се за ученике I – VIII разреда ради задовољења и развијања њихових интересовања за поједине предмете, подручја, области и активности и то на принципима:

- слободног и добровољног одређења ученика,
- активног учешћа ученика у организовању рада (ШРП)
- активног учешћа ученика у програмирању садржаја и метода рада,
- активног учешћа ученика у анализи остварених резултата, (ШРП)
- диференцијалног приступа ученицима, (ШРП).

Нижа одељења – српски наставни језик:

Септембар: - Договор о раду - Препричаћу вам причу - Необичан брод	Фебруар: - Игре у школском дворишту - Припрема за школско такмичење у рецитовању
Октобар: - Шта је школа – читање правилника школе - Јесен у шуми - Игре у школском дворишту - Избор плесних парова	Март: - Поклон за осми март - Песма о мами, баки - Играмо „Занимљива географија“ - Игре по избору ученика
Новембар: - Друштвене игре по избору ученика - Сликање најлепшег доживљаја - Лик и дело Јована Поповића - Празници које прослављамо	Април: - Приближава се Ускрс – прављење честитке - Украшавање ускршњег јајета - Занимљиве фигуре - Игре по избору ученика
Децембар: - Новогодишња честитка - Читамо ечје часописе	Мај: - Игре без граница - Необична прича - Посете наставника
Јануар: - Уради сам - Друштвене игре по избору ученика - Припрема програма за прославу Светог Саве - Свети Сава у игри и песми	Јун: - Посете наставника

Облик обр.-васп. рада		<u>САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА</u>	
разред		V,VI,VII,VIII	
р.бр.	Месец	Септембар	Број часова за тему
1.		Упознавање чланова секције са планом и програмом рада	1
2.		Основна правила кретања пешака	1
3.		Саобраћајни знакови	1
	Месец	Октобар	
4.		Саобраћај бицикла	1
5.		Правилно кретање на раскрсници	1
	Месец	Новембар	
6.		Запретна возила у саобраћају	1
7.		Возила са правом првенства и под пратњом	1
	Месец	Децембар	
8.		Правилно понашање учесника у саобраћају по знаковима које дају овлашћена лица	1
	Месец	Јануар	
9.		Саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге	1
	Месец	Фебруар	
10.		Посебна правила саобраћаја	1
	Месец	Март	
11.		Решавање саобраћајних ситуација	1
12.		Решавање саобраћајних тестова	1
	Месец	Април	
13.		Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	1
	Месец	Мај	
14.		Школско такмичење „Шта знаш о саобраћају	1
15.		Решавање саобраћајних тестова	1
	Месец	Јун	
16.		Анализа и процена рада у овој школској години	1
Укупан број часова на годишњем нивоу			16

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације (у даљем тексту ПО) у основној Школи је развијање спремности ученика да стичу знања и искуства о себи, свету рада, да доносе реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања свесних шта она значе за каснија образовна и професионална опредељења, као и за успех у раду. Програм ПО за ову школску годину обухвата ученике од првог до осмог разреда и на тај начин их континуирано и систематски упознаје са светом рада, својим способностима и оспособљава их за самостално одабирање будуће школе, а самим тим и занимања. Овај програм се остварује у сарадњи са Центром за тржиште рада у Кикинди, који омогућава набавку најактуелнијег материјала из области ПО.

ПО је интегрални део образовања и васпитања и оствариће се у свим облицима васпитног рада (наставне и ваннаставне активности), у посебним облицима рада као што су: предавања, разговори, изложбе, праћење радио и ТВ емисија о разним занимањима, израда литерарних, ликовних и техничких радова на тему ПО. Сви учесници у наставном процесу (учитељи, наставници, психолог и педагог) учествују у реализацији програма ПО.

Задаци професионалне оријентације у I-III разреду са оквирним програмским садржајима

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја;
- сагледавање израженијих физичких недостатака, тежих урођених и хроничних обољења које треба имати у виду за благовремено пружање помоћи једном броју ученика у усмеравању њиховог професионалног развоја;
- стицање основних знања и појмова о раду и занимањима;
- сазнавање и уочавање основних карактеристика занимања у школи, породици....;
- уочавање сличности и разлика међу појединим занимањима и поступно сагледавање принципа поделе рада;
- развијање ставова о вредности људског рада;
- на основу стечених знања о раду и појединим занимањима, постепено увиђање да су све употребне ствари из непосредног искуства и резултат људског рада (почев од свеске, клупе, табле, хране, одеће,...);
- развијање индивидуалне потребе за радом;
- формирање радних навика, вештина и развој особина личности најнепосредније везаних за рад;
- пружање помоћи родитељима у подстицању и усмеравању професионалног развоја своје деце;
- узајемне информације о понашању и развоју деце, као и евентуалним проблемима који се јављају у појединим развојним аспектима;
- подстицање у кругу породице, разговор о занимањима којима се баве родитељи.

Задаци професионалне оријентације у IV-VI разреду са оквирним програмским садржајима

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја; праћење физичко-физиолошког развоја и здравственог стања ученика и предузимање мера да се њихов

професионални развој одвија у складу са карактеристикама свих аспеката личности;

- праћење развоја професионалних интереса ученика, сагледавање степена њихове усклађености са општим, а нарочити са посебним способностима, особинама личности и образовним постигнућима;
- проширивање знања и појмова о раду и занимањима;
- формирање ставова о вредностима људског рада;
- формирање радних навика, вештина, развој особина личности најнепосредније везане за рад;
- подстицање испивачког понашања према себи и свету рада и занимања;
- пружање помоћи родитељима у подстицању и усмеравању професионалног развоја своје деце;
- подстицање родитеља да код своје деце реално сагледају здравствене и физичко-физиолошке индикације за бављење одређеним занимањима и да им у складу са тим пружају помоћ у правилном планирању професионалног развија;
- указивање родитељима на потребу подстицања деце да се баве различитим активностима како би се испробале способности и интересовања и како би реално сагледали себе.

Задаци професионалне оријентације у VII-VIII разреду са оквирним програмским садржајем

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја;
- праћење карактеристика физичко-физиолошког развоја и здравственог стања ученика, утврђивање њихове усклађености са испољеним интересовањима;
- утврђивање професионалних интересовања и сагледавање њихове усклађености са индивидуалним могућностима ученика;
- проширивање знања и појма о свету рада и занимања;
- потпуније сагледавање фактора од којих зависи продуктивност рада, пре свега радних способности, одговарајућих особина личности, мотивације за рад и стручне оспособљености;
- поступно сазнавање општих информација о подручјима рада чији се кадрови оспособљавају у средњим школама;
- детаљно упознавање занимања за које испољавају посебна интересовања: подручје рада којима припадају периферна занимања, природа рада, средства и услови рада, физичко-физиолошки,
- здравствени, психолошки и образовни захтеви и кадровске потребе за тим занимањима;
- детаљно испитивање интелектуалних способности особина личности и професионалних интереса ради стварања основе за професионално саветовање ученика;
- упознавање организационе структуре и програма средњег образовања;
- подстицање испитивачког понашања према себи и свету рада;
- оспособљавање ученика за планирање властитог професионалног развоја и доношење зрелих и реалних професионалних одлука;
- пружање саветодавне помоћи;
- пружање помоћи родитељима у подстицању и усмеравању професионалног развоја своје деце;
- остваривање сарадње са родитељима ради размене искустава и запажања о израженим посебним способностима и интересовањима ученика и предузимање мера за њихово подстицање и развој;

- указивање родитељима на потребу да својој деци стварају услове да се баве различитим активностима;
- омогућавање ученицима да што реалније и непосредније упознају себе, свет рада и занимања и систем средњег образовања;
- сарадња са Националном службом за запошљавање у Кикинди ради пружања потпуније стручне помоћи, а пре свега онима који имају проблема у свом професионалном развоју;
- сарадња са средњим Школама ради потпунијег и непосреднијег упознавања образовних профила који се у њима изучавају, наставних планова и програма, услова критеријума при упису.
- Сарадња са Центром за стручно усавршавање у Кикинди који је координатор пројекта „ ПО на прелазу у средњу школу“.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљеви програма:

- Стацање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима.
- Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика.

Област	Садржај рада	
	I-IV разред	V-VIII разред
Изграђивање самопоштовања	<ul style="list-style-type: none"> -Сазнање о себи -Изграђивање селф-концепта -Правилно вредновање понашања -Препознавање осећања 	<ul style="list-style-type: none"> -Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа -Евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета -Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема
Здрава храна	<ul style="list-style-type: none"> -Утврђивање сопствених потреба за храном и њихов однос са растом и развојем -Разноврсна исхрана 	<ul style="list-style-type: none"> -Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани -Формирање основних ставова у погледу исхране -Балансирање хране са енергетским потенцијалом
Брига о телу	<ul style="list-style-type: none"> -Стицање основних хигијенских навика: прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одевања и хигијена становања 	<ul style="list-style-type: none"> -Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу, чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике,

		непушење
Физичка активност и здравље	<ul style="list-style-type: none"> -Налажење задовољства у физичким активностима -Стицање базичних способности покретљивости -Игра -Значај одмарања 	<ul style="list-style-type: none"> -Примењивање физичких способности у дневним активностима: -Развијање позитивних ставова за прикладност -Коришћење времена и рекреације -Избор активности, спортова и клубова за вежбу
Бити здрав	<ul style="list-style-type: none"> -Утврђивање здравог понашања -Потреба за одмором -Спавање и релаксација -Начини за савлађивање лаких здравствених проблема 	<ul style="list-style-type: none"> -Научити како да се спречи болест: -Природне одбране организма -Спречавање инфекција -Суочавање са развојним страховима и анксиозношћу
Безбедно понашање	<ul style="list-style-type: none"> -Научити основна правила о безбедности у кући, школи и заједници -Спречавање акцидената _Безбедно кретање у саобраћају 	Стицање поуздања у опсегу активности : безбедност у саобраћају, хитне интервенције, безбедно понашање
Односи са другима	<ul style="list-style-type: none"> -Упознати се са односима у породици и пријатељима: -Склапати пријатељства са сругом децом -Сарађивати у породици и у школи -Савладати конфликтна и туђа нерасположења -Савладати широк дијапазон интеракција са људима различитих узраста, културе и традиције 	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције -Адаптирати се на промене у социјалним односима
Хумани односи међу половима	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособити ученике да: -Перципирају индивидуалне разлике међу половима -Сарађују са супротним полом -Науче да помажу другима када је то потребно 	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособити ученике да: -Правилно препознају своја осећања _Спознају физичке разлике међу половима -Стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол
Правилно коришћење здравствених	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање и први контакти са лекаром, стоматологом, медицинском сестром, 	-Откривањер да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији,

сужби	здравственим установама, болницама, домовима здравља	различитим социјалним групама, заједници у целини
Улога за здравље заједнице	-Знати сачувати здраву околину	-Допринети здрављу околине -Чувати животну средину -Открити начине социјалне интеракције са људима из заједнице

Програм здравствене превенције представља општи став и однос свих запослених у установи. У свакодневном раду са ученицима, програм здравствене превенције спроводиће наставници и професори разредне наставе, професори предметне наставе, одељенске старешине, стручни сарадници, спољни сарадници (Дом здравља, Центар за социјални рад и СУП-Чока) и директор школе. Сарадња са СУП-ом Чока остварује се кроз повремене посете и предавања у оквиру плана превенције насиља у школи. Сарадња са Центром за социјални рад остварује се континуирано током године и огледа се у узајамној размени података који унапређују васпитно-образовни процес наших ученика.

Сарадња са Домом здравља оствариће се кроз следеће активности:

	Теме које се обрађују	разреди у којима се одржава предавање	Носиоци активности	Време реализације
1.	1.Правилна исхрана 2.Брига о телу	седми и осми разреди пети и шести разреди	представници Дома здравља	Током године
2.	СИДА	седми и осми разреди	представници Дома здравља	Током године
3.	Репродуктивно здравље	осми разреди	представници Дома здравља	Током године
4.	1. Здравље 2.Правилно коришћење здравствених служби	нижа одељења	представници Дома здравља	Током године
5.	Пушење дувана	пети и шести разреди	представници Дома здравља	Током године

У сарадњи са Домом здравља, током школске године организују се редовни систематски прегледи и врши се вакцинација ученика. Такође, обављају се редовни стоматолошки прегледи ученика током целе школске године, где добијају и корисне информације о начину на који треба да се води адекватна брига о себи о свом телу.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Социјална заштита је скуп програма који умањују последице друштвено признатих ризика, као што су болест, незапосленост, старост, инвалидитет итд. У те програме спадају различита материјална давања (пензије, надокнаде за незапослене, социјална помоћ и др.) и услуге (за старе, децу, породицу итд.).

Служба социјалне заштите обавља стручне, превентивне, техничке и административне послове везане за социјалну функцију Установе. У том смислу сачињава

Годишњи програм свога рада, прати законске промене и предлаже решења за остваривање социјалне функције Установе, превентивно и по потреби се директно укључује у решавање социјалних потреба и проблема деце, породице и запослених у Установи.

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико је потребно школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција. По потреби учитеља и одељенског старепине организују акције прикупљања књига, школског прибора, одеће, обуће и средстава за хигијену, на нивоу свог одељења за помоћ појединим ученицима. На тај начин развија се емпатија, солидарност и јача заједништво одељења као групе. Ученици из социјално угрожених породица добијају бесплатне ужине, обезбеђене донацијама или из буџета школе. Школа има веома добру сарадњу са представницима из Центра за социјални рад.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Васпитни задаци су:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима,
- оплемењивање уже и шире средине,
- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно – техничким обележјима природе и насељене средине,
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова,
- уређење школског дворишта и одржавање спомен – обележја.

Васпитање за хуманизацију односа међу људима и половима има задатке:

- васпитање ученика за једнако вредновање способности и резултата рада оба пола, ради сузбијања предрасуда о инфериорности једног пола,
- израђивање свести о природном односу човека према човеку,
- развијање другарских осећања, међусобног уважавања и поштовања друге личности,
- упознавање са улогом љубави и полности у животу човека,
- свакодневно дружење са вршњацима, међусобно помагање и одређено одрицање ради пружања могућности да се и други оствари у раду и игри,
- учење да се пажљиво и до краја саслуша други,
- развијање потребе за учешћем у акцијама солидарности,
- стицање навика пажљивог односа према млађим друговима, старијим и немоћним особама.

У реализацију овог програма, поред одељенских старешина, предметних наставника, руководиоца секција, стручних сарадника укључени су и сарадници Вршњачког тима.

Еколошка заштити и естетско уређење човекове животне средине, има све већи значај у данашње време када природа трпи разне штетне утицаје. Још у овом узрасту деце треба их ангажовати на очувању природних и радом стечених вредности, на обезбеђивању еколошке равнотеже. Од великог је значаја да ученици схвате повезаност и зависност човека и природе, како би будући нараштаји живели у здравој животној средини.

Разноврсни садржаји естетског и хигијенског уређења школе ангажују ученике, наставно и остало особље Школе на систематски рад на оплемењивању и хуманизацији школског простора и живота у образовно- васпитним установама.

Остваривање активности има за циљ подстицање ученика да чувају, негују и стално унапређују естетске, еколошке и хигијенске вредности у школи.

Школа има задатак да:

- ствара што боље услове за боравак ученика у школи,
- обезбеди услове за несметан психички и физички развој ученика и развија свест о потребама очувања здравља сталним бављењем спортом и другим облицима рекреације,
- формира и развија навику културног понашања и опхођења и способност за доживљавање естетских вредности,
- развија хуманији однос међу људима уз међусобно уважавање и поштовање достојанства личности,
- формира и развија правилан однос према природи, културним, историјским и другим дигрима као и свест о потреби заштите, чувања и унапређивања животне средине,
- подстиче и развија код ученика потребу за унапређивање радне средине и културе рада, као и потребу за естетским уређењем околине.

Циљ:

- омогућавање и подстицање естетских, еколошких и хигијенских опажања, разумевања и поступања у процесу стваралачког живљења.

Задаци:

- стварање услова за реализацију естетских, еколошких и хигијенских као и културних потреба у школи и социокултурној средини,
- развијање сензибилитета у духу етноестетике и обичаја у сопственој средини,
- развијање критеријума за вредновање естетских, еколошких и хигијенских вредности,
- развијање свести код ученика о значају естетике, екологије и хигијене у свакодневном животу
- развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту,
- подстицање индивидуалног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.

I АКЦИЈА НА УРЕЂЕЊУ ШКОЛСКЕ СРЕДИНЕ И СЛОБОДАН ШКОЛСКИ ПРОСТОР

1. Уређење простора за спорт и физичку културу
2. Уређење просторије за извођење ваннаставних активности
3. Редовно одржавње чистоће дворишта
4. Поштовање клупа за седење

II УРЕЂЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ШКОЛСКЕ ЗГРАДЕ

1. Одржавање чистоће, зидова, подова
2. Одржавање чистоће школског намештаја (клубе, столице, табле)
3. Редовно проветравање просторија
4. Одржавање и садња цвећа
5. Одржавање личне хигијене
6. Организовање предавања о штетности пушења, алкохола и дроге

III АКЦИЈА НА ЗАШТИТИ И УНАПРЕЂИВАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Неговање и чување паркова и засада у месту
2. Спречавање оштећења јавних и стамбених зграда, забрањују писање по њима
3. Одржавање споменика културе
4. Организовање научних скупова, предавања, нарочито професори биологије о овој проблематици
5. Скупљање и презентовање фото – документација

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са **локалном самоуправом** - локалном влашћу у месној заједници– финансирање школских програма, адаптације школских објеката, набавке опреме и наставних средстава, учешће ученика и наставника на манифестацијама у организацији локалне самоуправе
Носиоци послова: Школски одбор, директор, Савет родитеља, учитељи и наставници

Облици активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Приредбе, смотре, научне трибине, радне акције ..	Међусобна помоћ школе и локалне средине у реализацији наведених активности	Наставници, ученици, родитељи, представници локалне средине (КУД, Дом здравља, МУП.....)
Сарадња са представницима локалне самоуправе у циљу реализације	Остваривање контакта са надлежнима за поправку спортских терена, помоћ у опремању про-	Директор, актив за Развојно планирање, локална самоуправа